

## PROGRESIVNE FORME MULTIPLE SKLEROZE:KORELACIJA SA T1-HIPOINTENZIVNIM LEZIJAMA MAGNETNE REZONANCE

Svetlana Miletić-Drakulić<sup>1</sup>, Natalija Todorović<sup>1</sup> i Jasna Jevdjić<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Centar za neurologiju, Klinički centar Kragujevac,

<sup>2</sup>Centar za anesteziju i reanimaciju, Klinički centar Kragujevac

### SAŽETAK

**Uvod:** Hipointenzivne lezije na T1 sekvenci magnetne rezonance (MR) mozga predstavljaju destruktivne lezije multiple skleroze (MS) koje karakteriše aksonalni gubitak. Cilj: da se uporede karakteristike magnetne rezonance (T1 sekvence) primarno progresivne (PPMS) i sekundarno progresivne multiple skleroze (SPMS).

**Materijal i metode:** prospektivno je ispitano 45 bolesnika sa dijagnozom definitivne dijagnoze PPMS i 45 bolesnika sa SPMS. Praćena su kliničke karakteristike (vreme početka bolesti, trajanje, stepen onesposobljenosti- EDSS, progresija bolesti) i skorovane su hipointenzivne lezije na T1 sekvenci MR mozga.

**Rezultati:** Bolesnici PPMS (53,3% žena i 46,7% muškaraca) imaju početak bolesti u  $37,5 \pm 0,5$  godini starosti; prosečno trajanje bolesti  $8,5 \pm 0,9$  godina. Srednja vrednost EDSS skora  $5,7 \pm 0,2$ . U grupi bolesnika sa SPMS (žene 75,6%; muškarci 24,4%) početak bolesti bio je u  $30,1 \pm 1,2$  godina starosti; prosečnog trajanja bolesti  $11,3 \pm 0,9$  godina; srednja vrednost EDSS skor  $5,5 \pm 0,2$ . Na MR mozga bolesnici sa PPMS su imali značajno niži ukupni skor promena na T1 sekvenci u odnosu na SPMS. Kod PPMS nalaz na T1 sekvenci nije značajno korelirao ni sa jednim kliničkim parametrom. Kod SPMS nadjena je značajna korelacija ukupnih promena na T1 sekvenci i stepena onesposobljenosti i dužine trajanja bolesti.

**Zaključak:** Nalazi ukazuju na veliku diskrepancu između teške kliničke onesposobljenosti bolesnika sa PPMS i nalaza na konvencionalnoj MR, koji su bile značajno manje u odnosu na SPMS. Glavni faktor koji može objasniti postojanje kliničko/MR diskrepance je moguće postojanje difuznog tkivnog oštećenja koje se ne može detektovati na konvencionalnoj MR.

**Cljučne reči:** primarno progresivna multiple skleroza; magnetna rezonanca